

LIN RINA

Kroniky

PRACHU

FRAGMENT

Kroniky prachu

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Lin Rina

Kroniky prachu

Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

LIN RINA

Kroniky

PRACHU

FRAGMENT

Copyright © 2017 by Drachenmond Verlag

Cover design © Marie Graßhoff, 2017

Cover photos © Manuel Alvarez; Annmarie Young; Irina Alexandrovna; tomertu;
normallens; Rachel McGrew / Shutterstock.com

Translation © Dagmar Heeg, 2019

Published by agreement with Ferly.

ISBN tištěné verze 978-80-253-4482-8

ISBN e-knihy 978-80-253-5007-2 (1. zveřejnění, 2020) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-253-5008-9 (1. zveřejnění, 2020) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-253-5009-6 (1. zveřejnění, 2020) (mobi)

*Dově
Neboť tvými žilami proudí slova a sny*

Prolog

Opírala jsem se o mramorový sloup, v hloubi duše proklínala svou matku a přitom jsem s milým úsměvem na tváři prahla po tom, aby alespoň jediné slovo z úst mého protějšku dávalo nějaký smysl.

Právě mi vykládal: „No a lední medvěd povídá: ‚Já jsem baron Prášil!‘. A pak tučňákovi ukousl hlavu.“ Jenže já v sobě bohužel ještě neměla dost punče na to, abych mohla alespoň předstírat, že jde o povedený vtip.

Tvář měl celkem pohlednou, ovšem jeho celková vizáž byla groteskní. Ať už současná móda diktuje cokoli, vestu v šeríkové barvě by muži nosit prostě neměli. Vypadá to příšerně.

„Vy se vůbec nesmějete,“ zaznamenal svým tupým rozumem a já bych si nad jeho absencí důvtipu nejradši povzdechla. Jenže to nešlo, na povzdechnutí se mi nedostávalo vzduchu. Můj korzet byl totiž tak těsný, že jsem sotva mohla dýchat, a jelikož tělu scházela prostor, kudy by mohla proudit krev, měla jsem pocit, že pomalu přestávám cítit nohy.

Takhle mě sešněrovala Mary-Ann, abych se vešla do monstrózních bleděmodrých večerních šatů, které mi mamá nechala dovézt speciálně z Londýna. To aby pohledem na mě obšťastnila mladé venkovské šlechtice. Podle mé matky je prý takové těsné sešněrování v Londýně momentálně v módě a všechny mladé dívky ho v dnešní době nosí. Jenže pro mě bylo nesnesitelné a měla jsem pocit, že kdybych se vzdálila od otevřeného okna, skonám nedostatkem kyslíku.

Považuji za nesmysl přizpůsobovat tělo oblečení, místo aby se přizpůsobilo oblečení těla. Ale co já o tom vím? Jsem přece jen líné budižkničemu, které musí mladé muže okouzlovat světle modrým taftem, jen aby zůstala bez povšimnutí jeho nepovedená povaha.

Mladík se na mě pořád ještě s očekáváním díval.

„Ta historka nedává smysl,“ spustila jsem a chystala se udělat něco, od čeho mě matka vždy vytrvale zrazovala: chtěla jsem ho poučovat. Jenže kterému mladému muži by zalichotilo, že ho přechytračí žena, již se právě snažil přesvědčit, že je tou nejlepší partií v celém sále? „Pominu skutečnost, že zvířata neumějí mluvit, protože ta se dá omluvit tím, že by se mělo jednat o vtip. Ovšem nehledě na to by podle mého lední medvěd něco takového stejně nedokázal,“ chtěla jsem rozvést svoji myšlenku, ale on mě hned přerušil.

„No, podle mého má lední medvěd dostatečnou sílu na to, aby tučňákovi ukousl hlavu. Je to přece šelma,“ namítl trochu dotčeně onen mladík – jmenoval se myslím Hilton nebo Milton – a dal si ruce v bok, aby zastřel svoji nejistotu.

„To ano,“ odvětila jsem. „Ale nevěřím, že by přešel ze severní na jižní polokouli jen kvůli tomu, aby se s tučňákem pohádal o kula-té vajíčko.“

Milton či Hilton se na mě přihloupě podíval, když vtom ho k našemu oboustrannému štěstí pozdravil nějaký známý. Zběžně nás vzájemně představil, pak se zdvořile omluvil a odešel. Hlupák jeden.

Osaměla jsem a v duchu jsem slyšela hlas své matky, jak mě peskuje, že s takovou zůstanu na ocet a samotou si přivodím deprese. Přitom sama rozhodně nejsem. Kvůli matce trávím nekonečně nudné hodiny na společenských dýcháncích a plesech, na nichž vedu jen bezduché hovory. Většinou s lidmi, kteří si o sobě myslí, kdo ví jak nejsou vzdělaní, poněvadž si kdysi zvenčí prohlédli jakousi knihu, ovšem zábavu nacházejí pouze v trapasech jiných lidí.

A přitom bych místo toho mohla sedět doma ve svém starém křesle a zabývat se myšlenkami brilantních myslitelů. Mé životní lásky se mnou přece už jsou a já si užívám každého okamžiku s nimi. Po jejich boku řeším kriminální případy pomocí techniky porovnávání otisků prstů. Ty jsou totiž u každého člověka tak jedinečné jako sněhové vločky. Dobývám města tak, že postavím dřevěného koně a schovám se v jeho útrobách. Sleduju literární diskurzy a historická převyprávění, studuju člověka, jeho mysl i duši. Absolvovala jsem cestu kolem světa za osmdesát dní, naučila se, jak se staví letadla, složila melodii, vyvolala válku.

Ovšem moje matka to považuje za hlouposti. Vyšívání, to je podle ní činnost, která se hodí pro mladou ženu mého postavení. V duchu jsem si povzdechla. Kdo si to jen proboha vymyslel?

Kapitola první aneb Jak přijel na návštěvu můj strýček

Ta ti ho ztrapnila, Charlesi! Beze studu si pustí pusu na špacír a ohání se přemoudřelými větami,“ stěžovala si matka mému otci a já jsem obrátila oči v sloup. Ona vždycky všechno tak strašně dramatizuje.

„Pokaždé, když ji osloví nějaký mladý muž, všechno zhatí. Proč nemůže být jednoduše zticha jako všechny ostatní dívky?“ hartusila dál a já si živě představovala, jak přechází po místnosti sem a tam, jednu ruku má položenou na prsou a druhou se ovívá, jako by se jí nedostávalo vzduchu. „Julia Goodmanová, to je tichá dívka a už v sedmnácti se zasnoubila. Nebo nejstarší ze sester Bordleyových. Ta věděla, kdy je dobré mlčet, a už v osmnácti byla dokonce vdaná!“

Můj otec se nejspíš jako obvykle opíral o krbovou římsu nebo si přisedl na hranu svého psacího stolu a možná se stejně jako já divil, proč mamá neustále mluví o tichých dívkách, a sama přitom nikdy neutichne.

„Jen tvoje nezvedená dceruška vysedává, jak je den dlouhý, v podkroví v tom starém křesle a hltá knihy, místo aby se učila slušnému

chování!“ láteřila dál a já si živě představila, jak se mezi obočím mého otce rýsuje příkrá vráska.

„Naše Ani ví, jak se má člověk slušně chovat, drahá!“ bránil mě otec a já se usmála.

Pomaloučku jsem přestávala cítit svoji pravou nohu a zkoušela si sednout nějak jinak, aniž bych oddělala ucho z větrací mřížky komínu, který vedl z kuchyně přes otcovu pracovnu až nahoru do podkrovní.

„A proč to tedy neděláš?“ zvolala matka a já si tiše povzdechla, jelikož mi bylo jasné, co bude následovat. „Už je jí devatenáct, Charlesi! Devatenáct! Pomalu začínám mít pocit, že vůbec nechce vést skutečný život. Pořád jen knihy, knihy a knihy. A za pár let z ní bude stará panna, kterou už nikdo nechce, protože svá nejlepší léta promrhá na staré špinavé půdě!“ rozvzlykala se matka a otec zamumlal pár utěšujících slov.

Zvedla jsem hlavu a protáhla krk, až mi zapraskalo v zátylku. Matka si prostě dělá zbytečné starosti kvůli věcem, které mi připadají naprosto nepodstatné. Je přesvědčená, že vdát se a vést vlastní domácnost je tím největším štěstím mladé ženy. Zato já to vidím úplně jinak. I kdybych se nikdy neprovdala, tak co by se stalo? Možná nebudu bohatá, nebudu mít vlastní kočár a nebudu si moct každého půl roku pořídit novou garderobu, ale veřejná knihovna je zdarma a tam budu určitě šťastnější než s nějakým tupým manželem v extra nóbl domě.

Setřásla jsem si prach ze sukně, potáhla halenku a odhrnula si z čela pramen vlasů, který se mi uvolnil z účesu. Takřka toužebně jsem pohlédla na své staré křeslo, jehož tmavě zelený samet byl na područkách trochu ošoupaný. Mamá křeslo před lety vyřadila, protože se jí zdálo příliš ošuntělé. Jenže mě s ním pojilo množství krásných vzpomínek a patřilo k mému životu tak jako knížky. Nejradši bych se opět schoulila do jeho opotřebovaných pěr, rozevřela knihu, kterou jsem předtím začala číst, a jednoduše zapomněla, že existuje nějaký svět společenských dýchánek a sňatkuchtivých matek. Jenže za chvíli

zazvoní Mary-Ann k obědu a pak stejně budu muset jít dolů. Hlasitě jsem si povzdechla, sevřela do podpaží útlý román a s vykasanými sukněmi sešla po příkrých schodech do prvního patra.

Náš dům je větší, než máme zapotřebí. Alespoň mně to tak připadá. Já mám ráda malé místnosti a stěny, které mi poskytují pocit bezpečí. Zato moje matka chce mít všechno prostorné a nesnáší, když stojí nějaký kus nábytku na nesprávném místě, a místnost tak opticky zmenšuje.

Neslyšně jsem se plížila kolem otcovy pracovny, abych rodiče nevyrušila a aby mě neslyšeli, jenže přesně v tu chvíli se otevřely dveře.

„Ani!“ oslovil mě překvapeně otec a mamá se kolem něj spikleneckým úsměvem na rtech a dočista mě svou náhlou změnou nálady zmátla. Copak před chvilkou nevzlykala a nezlobila se na mě?

„Hádej, kdo tu dneska ráno byl. Dělal, jako by tu potřeboval nechat něco pro tvého otce, ale já jsem si jistá, že tu byl kvůli tobě,“ ševalila matka a mně bylo jasné, koho má na mysli. George Michelse. Svého nového vyvoleného, se kterým se mě marně snaží dát dohromady.

„No kdo by to jen mohl být? Snad ne pan Michels!“ zvolala jsem s přemrštěným nadšením a matčin úsměv se vytratil. Jestli se mamá za ta léta se mnou něco naučila, tak to bylo prohlédnout ironii.

„Animant! Myslí si, co chceš, ale fakt je, že tenhle muž by mohl být *tvůj* a ty bys mohla prožít spokojený život v blahobytu,“ pronesla a nesouhlasně svraštila obočí.

Měla jsem co dělat, abych nevyprskla smíchy, a radši jsem se koukla do spodního rtu. Pan Michels je sice milý chlapík, ale duchaplňý je asi jako krajíc chleba, a přitom ještě neobyčejně nemotorný, takže je schopen zakopnout i o vlastní nohy.

„Štourá se v nose, když si myslí, že se na něj nikdo nekouká,“ namítla jsem, když jsme sestupovali po schodech do přízemí. A to jsem si nevymyslela.

„Animant!“ rozhořčila se matka a otec za námi vyprskl smíchy, ovšem hned se ovládl, když vrhla ostrý pohled i na něj. „Je pohledný a vydělává tři tisíce liber ročně. Nebudte tak nevraživí,“ vyčetla nám a odtáhla ruku.

Zbylé schody pak sešla sama a zmizela v salónu. Svůj naštvaný odchod podtrhla přehnaným šustotem krajky na spodničce, čímž nám dávala najevo, jak jsme v jejích očích pošetilí.

Jen jsem pokrčila rameny a otec se pobaveně usmál. Nezastával sice názor, že by se pro mladou dámu slušelo zůstat na ocet, občas se však musel marným pokusům mé matky, která se mě vši silou snažila přimět k náklonnosti vůči mužům, pobaveně zasmát. Byl přesvědčen, že to jednoho dne potká i mě, tak jako všechny ostatní dívky v mém věku, a že moje srdce vzplane pro jednoho z oněch mladých mužů, kteří vyhledávají moji společnost.

Prý mi zatím jen chybí motivace, řekl kdysi mé matce, načež jsem já nahoře u komína jen zavrtěla hlavou. Nedokázala jsem si představit, co by to mělo být za motivaci. Peníze to nebudou. Samozřejmě jsem nikdy nezažila, jaké to je být opravdu chudá, ale i bez manžela se svým dědictvím vystačím do vysokého věku. Za předpokladu, že mě už předtím neskolí nějaký zápal plic.

Nebude to ani sociální status. Veřejné akce, společenské dýchánky ani plesy mě nezajímají a urozené manýry nižší šlechty už vůbec ne. Nemám zájem o tituly ani o mocenské soupeření společenské smetánky a připadá mi, že do těchto kruhů vůbec nezapadám.

Jediné, co zbývá a co mi je, přiznávám, trochu záhadou, je láska. Četla jsem o ní, hltala květnaté prožitky a příběhy tlukoucích srdcí v básních a povídkách, a stejně jsem jí nerozuměla. Jak jen je možné, že může člověk najít jiného člověka, který je jeho spřízněnou duší? Na této planetě přece žijí milióny lidí. Jak velká asi může být pravděpodobnost, že někdo potká právě tu osobu, která je pro něj předurčena?

Mamá tvrdí, že šťastná může být žena s kterýmkoli mužem, pokud šťastná být skutečně chce. Jak to tak vypadá, já patrně tak docela šťastná být nechci. U žádného z matčiných vyvolených jsem si totiž zatím nedokázala představit, že bych byla schopna předstírat déle než hodinu, že ve mně budí sebemenší zájem. Ale je chyba skutečně ve mně, nebo za to mohou muži, se kterými jsem se dosud setkala?

Mlčky jsem se posadila k matce do salónu a dospěla k závěru, že tento druh myšlenek je naprosto nesmyslný a k ničemu nevede. Otevřela jsem útlý román, který jsem si za pouhé tři pence pořídila v knihkupectví v Gardner Street. Za tu cenu byl docela obsáhlý a vyprávěl o příběhu Jacksona Througa při jeho cestě do Indie a zpátky. Byla jsem právě na místě, kde se mu podařilo nastřádat dostatek peněz na plavbu a nalodit se na malou obchodní loď, jejíž kapitán mi připadal značně podezřelý.

„Animant,“ oslovila mě matka a vytrhla mě z děje knihy zpátky do reality. „Já to prostě nechápu. Co ty vlastně chceš?“ dotazovala se a já skepticky povytáhla obočí.

„Chci si v klidu číst, mamá,“ odpověděla jsem, ačkoli mi bylo jasné, že to není odpověď na její otázku. Ta se vztahovala na moji budoucnost, na typ muže, který by se mi zamlouval, a na činnost, kterou jsem si pro sebe vysnila. Jenže mně se vůbec nechtělo s ní o tom diskutovat a jejímu vyptávání se většinou vyhýbám právě tím, že ji záměrně špatně pochopím.

Znovu si hlasitě povzdechla a já jsem viděla, jak se její čelo pomalu barví do červena ze snahy potlačit vztek a zoufalství, které jsem v ní vyvolávala.

„Ale co bude zítra nebo pozítří?“ snažila se mě vyprovokovat. „Co bude příští rok nebo za dva roky?“ Její hlas zněl zatím docela klidně, ale přesto poněkud přiškrceně. Bylo mi jí trochu líto. Tak strašně se snaží, a přitom mě stejně nikdy nedokáže pochopit.

„Nedělej si starosti, mamá,“ řekla jsem vlídně a očima se vrátila zpět ke knize, jejíž hladkou vazbu jsem cítila v prstech. „O knížky nemám nouzi,“ řekla jsem chlácholivě a čekala na povzdech, který bude jistojistě následovat. Byl hlasitější, než jsem očekávala, a nepřehlušila ho dokonce ani Mary-Ann, která zazvonila k obědu.

Při jídle zpočátku vládlo ticho. Otec pronesl modlitbu a pak si talíř vrchovatě naložil bramborami a dýní. Mamá dělala uraženou, jedla demonstrativně málo, aby zdůraznila, jakou měrou trpí její nervy kvůli mému chování, a já si dál pokradmu četla o situaci v kajutě, ve které měl Jackson Throug strávit následující týdny.

„To musíš číst i při jídle?“ napomenula mě matka, a tak jsem knihu raději zaklapla.

„Promiň, mamá. Nechala jsem se strhnout zvědavostí, jak se bude příběh odvíjet dál,“ prohlásila jsem a protáhla si záda. Pro dnešek jsem ji vydráždila ažaž. V jejích očích byla zajisté na místě trocha pokory.

Jen něco zabručela, pak odsunula talíř, jako by se na jídlo nemohla ani podívat, a já jsem si neslyšně povzdechla a vložila si do pusy kousek jehněčího. Byl to takový ten okamžik, kdy hrozí, že kvůli zatikání hodin nastane konec světa, a každý v místnosti přemýšlí, co by řekl, aby učinil tomu tísnivému tichu konec. Když vtom nás vysvobodil domovní zvonek.

„Kdo to jen může být?“ zvolala okamžitě mamá s rozjasněnou tváří a naklonila hlavu, aby nakoukla přivřenými dveřmi do chodby. „Ty někoho očekáváš?“ obrátila se na otce a přestala natahovat krk, jelikož ze svého místa stejně nemohla dohlédnout až ke dveřím.

„O nikom nevím,“ odvětil otec, když polkl sousto, a setřel si ubrouskem olej z knírku.

Matčiny oči se rozsvítily, jako kdyby někdo zapálil svíčku, a její pohled se obrátil ke mně. „A ty?“ vyzvídala tónem plným očekávání a já jsem jen obrátila oči v sloup.

„Ale mamá!“ odbyla jsem ji. „Třeba přišel nějaký dopis nebo nám pan Smith jde říct, že si Dolly zase pochroumala nohu,“ začala jsem plytkými domněnkami hasit světlo v jejích očích a mamá se zatvářila uraženě.

„To by tak ještě scházelo. Mám v plánu vyrazit na výlet k jezerům a Dolly potřebuju zapřáhnout dopředu do drožky. Její srst se totiž krásně hodí k mým odpoledním šatům,“ chytla se toho, ačkoli šlo z mé strany jen o divoké spekulace. Z chodby bylo slyšet, jak Mary-Ann zvyšuje hlas.

„Sire, váš kabát. Prosím vás, pane...“,“ pokoušela se někomu domluvit, ale očividně marně. Vzápětí totiž někdo prudce rozevřel dveře a do pokoje vpadl vysoký vousatý muž v mokrém kabátě a s cylindrem na hlavě. Jeho flanelový šál s modrými kostičkami vlál v průvanu a on rozevřel náruč.

„Překvapení!“ zvolal svým příjemným hlasem a já překotně vyskočila, div že jsem nepřevrátila židli.

„Strýčku Alfrede!“ vypískla jsem způsobem, který se pro dámu vůbec nesluší, a byla jsem celá hrr vrhnout se mu jako malé dítě do náručí. Vtom se za ním protlačila dveřmi Mary-Ann a postavila se mi do cesty tak nešťastně, že okamžik spontánní reakce pominul, a mně došlo, že už nejsem dítě a že by mi matka zakroutila krkem, kdyby mi dešťová voda udělala na hedvábné halence skvrny.

„Alfrede!“ zvolal i můj otec. „To je mi ale příjemné překvapení. Co tě sem k nám přivádí?“

Strýček Alfred si svlékl šál z krku a podal ho čekající Mary-Ann.

„Ale, jen nějaké zařizování. Nic podstatného,“ vysvětlil a rozepínal si knoflíky u těžkého kabátu, podle něhož jsem usoudila, že v Londýně je větší zima než tady u nás na venkově. Nebydlíme samozřejmě tak úplně na venkově. Jenže když člověk naše městečko srovná s městem, jako je Londýn, tak může s klidem mluvit o značně venkovském kraji.

Strýček Alfred podal kabát chudince Mary-Ann, která se pod horou látky dočista ztrácela a opatrně s ním vycouvala z pokoje.

„Posaď se a něco pojez. Mary-Ann ti prostře,“ vybídla ho moje matka a usmála se, i když na ní bylo vidět, že je rozladěná. Na vině ovšem nebyl strýček Alfred, nýbrž matčina přílišná touha po návštěvě, která pokud možno nepatří k rodině a je ve věku vhodném na ženění.

Jenže strýček Alfred měl příliš dobrou náladu na to, aby si všiml stažených vrásek v koutcích jejích úst, a vysunul si židli vedle mého otce. Když svojí mohutnou vahou dopadl na drobnou mahagonovou židli, nebezpečně to zavržalo a mamá nenápadně zatnula prsty v klíně. Vypadala, jako by se tiše modlila, aby váha mého strýčka jejím milovaným židlím neuškodila.

Nedá se říct, že by byl strýček Alfred v pravém slova smyslu tlustý. Ale byl velký, stejně jako můj otec, a měl od přírody širokou hrud' přístavního dělníka. K tomu nabral pár kil v důsledku svého blahobytného života a stal se z něj kus chlapa. Otec vedle něj působil spíš útle. Tomu bylo dopřáno, aby se podobal více své mamince, zatímco jeho bratr zdědil vzhled po otci.

Já strýčka Alfreda miluju. Je vtipný a oduševnělý, poznal kus světa a skvěle by se hodil jako postava do nějakého románu. Jako dítě jsem mu s vykulenýma očima visela na rtech a nasávala každé jeho slovo a každou historku. Vyprávěl o cizích zemích, o městech a stavbách, o lidech a kulturách. O všem, o čem jsem si mohla nechat jen zdát nebo o čem jsem mohla akorát tak číst.

Teď už to takový světák není, usadil se, našel si ženu a nastoupil na vysoký post v personálním oddělení Královské univerzity v Londýně, ale na důvtipu a smyslu pro humor mu to neubralo.

„Animant,“ oslovil mě poté, co s mou matkou probral obvyklé nicotnosti o tom, jak se kdo má a jak se daří rodině, a Mary-Ann mu prostřela na stůl. „Tak co, holčičko, copak zrovna čteš?“ obrátil se na mě a nabral si z mís se zeleninou, masem a bramborami.

Stydlivě jsem se usmála. Celý svět věděl, že ráda čtu, že vlastně nedělám nic jiného, ale málokdo se mě ptal na moji aktuální četbu. Dokonce i můj otec se jednoho dne přestal zajímat o názvy děl, které se mění stejně rychle jako dny v týdnu.

„Diskurs o moderní matematice a jejím vlivu na náš pohled na fyzikální zákonitosti, dál zprávu o založení americké burzy v roce 1792 a román o cestě Jacksona Througa do Indie,“ vyjmenovala jsem svou aktuální četbu a strýček Alfred propukl v hlasitý smích.

Otec se smál spolu s ním, prostě proto, že mu dělalo dobře sdílet nevázanou náladu svého bratra, a matka na mě hleděla, jako kdybych prohlásila, že umím vyléčit choleru. Já jsem se dál rozpačitě usmívala. Netušila jsem, co to má znamenat. Cítila jsem se nezvykle při pomýšlení, že nejsem ten, kdo má nadhled nad situací, a na klín jsem z kraje stolu nenápadně stáhla knížku, která mi ležela vedle talíře, aby se moje prsty mohly něčeho držet.

„Ty jsi opravdu neuvěřitelná, Ani,“ vyprskl strýček a já jsem to vzala jako kompliment. „Znám jen hrstku lidí, kteří čtou tolik, co ty,“ dodal a tentokrát jsem jasně slyšela uznání v jeho hlase. Rozpačitě jsem pokrčila rameny, protože jsem nevěděla, jak s onou neočekávanou poctou naložit, a snažila jsem se opanovat, abych nezrudla v obličejí.

„Mě udivuje, že vůbec znáš nějaké lidi, kteří tolik čtou,“ přisadila si moje matka, kterou by ani ve snu nenapadlo mě za něco takového chválit. Kdyby to dělala, možná bych se uvolnila být milejší k jejím vyvoleným zetřům.

„To vám byl na Novém Zélandu jeden člověk, který přečetl jednoduše všechno, co mu přišlo pod ruku, a když mu to nestačilo, začal sám psát,“ spustil rozšafně strýček Alfred a strčil si do pusy vidličku plnou jídla. „A v Londýně je jeden knihovník...“ huhňal mezi masem a bramborami a jeho oči, ve kterých se zprvu zračil jas a chuť vyprávět, vmžiku potemněly a zastínilo je jeho husté obočí.

„Ach jo, chlapík jeden!“ zabručel zarputile a jeho zuby skřípavě rozmělnily maso. Ale pak se zhluboka nadechl, setřásl svůj nenadálý nával hněvu a snažil se o neutrální výraz obličejce.

„Copak se děje?“ zeptal se otec a přitom si krájel svůj třetí kus masa. Strýček Alfred mávl rukou.

„Ach,“ řekl rezignovaně a tři páry očí se na něj s očekáváním podívaly. Vzbudil naši zvědavost. Podíval se z otce na matku a na mě a pak zase zpátky. „Jen máme nějaké personální problémy,“ vysvětlil suše a jeho velké ruce se pevněji chopily příboru. „A ty mě přivádějí k šílenství!“ dodal energicky a já si trochu začala dělat starosti. Strýček byl obvykle veselý společník, starosti se k němu nehodily.

„Jez, Animant,“ napomenula mě šeptem matka, načež jsem spustila prsty z knihy na svém klíně a vzala do ruky příbor, aniž bych odvrátila pohled od strýčka.

„Působí ti mrzutosti?“ vyzvídal otec a strýček Alfred odfrkl, hned se však zase pustil do jídla, což bylo dobré znamení.

„Mrzutosti není to správné slovo, Charlesi,“ odvětil mezi dvěma sousty a zašermoval vidličkou. „Je to úzkoprsý kozel úřednický, knihovník jeden knihovnická!“ spustil strýček bandurskou a moje matka sebou při tom hrubém výběru slov trhla, což mě rozesmálo, a také tvář strýčka Alfreda se začala znovu vyjasňovat. „Měli byste ho vidět,“ prohlásil a do jeho hlasu se vrátil smích. „S těmi jeho směšnými brýlemi na čtení, nažehlenými košilemi a staženým zadkem. Je vedoucím Královské univerzitní knihovny a má tolik práce, že potřebuje asistenta. Jenže všichni absolventi literární vědy, kteří jsou ochotni nastoupit na tuhle pozici, dávají výpověď někdy už i po několika dnech, nebo je pošle ke všem čertům on sám. Nikdo neobstojí jeho požadavkům, nikdo nedostačuje jeho nárokům a já snad za chvíli budu ochoten zaplatit dvojnásobek tomu, kdo na tom místě vydrží.“

„To je tak panovačný?“ ptala se opatrně moje matka a strýček se dal do smíchu.

„Ne, jen svérázný a schopný čehokoli. Kdybych nevěděl, že hospodyně v traktu pro personál neustále spílá na jeho nepořádnost, myslel bych si, že v knihovně snad dokonce i spí.“ Strýček Alfred vytřel bramborou olej z dýňového ragú a pak si ji strčil do pusy. Olej mu kapal do vousů a on vypadal jako nějaký neotesaný dlaždič.

Napíchla jsem si na vidličku kousek dýně a zkoušela nemyslet na to, jak to vypadá v mém pokoji. Na všechny ty knihy, které mi přetékají z políček a vrší se pod mou postelí. Když se to tak vezme, tak já už spím v knihovně dávno. Jenže o mě tu nešlo. Já jsem prostě holka, která žízní po vědění, a žádný nevraživý prašivý starý knihovník.

„Kdyby mi v zádech nesedělo vedení univerzity, tak by to všechno nestálo za řeč. V klidu bychom si spolu sedli a já bych tomu holobrádkovi dal co proto,“ pronesl strýček Alfred pobaveně a já jsem se zarazila nad slovem *holobrádek*, protože odporovalo představě, kterou jsem si o knihovníkovi v duchu udělala. V mých představách byli knihovníci staří dědci, a žádní mladí holobrádci.

„A mohl bych ti nějak pomoci?“ nabídl se otec, jak měl ve zvyku. Jeho ochota pomáhat totiž patřila mezi jeho silné stránky. Tedy z pohledu mé matky by se jednalo spíš o slabou stránku. Kvůli své nápomocnosti totiž často býval mimo domov a mamá se pak k smrti nudila nebo spřádala do nejmenšího detailu své sny o mojí brzké svatbě, aby měla nějakou kratochvíli.

„Hlavně si s tím nelamte hlavu,“ poznamenal strýček Alfred. „Však já snad někoho najdu, kdo je do knih zamilovaný tak jako tenhle bláznivý knihovník,“ zvolal se smíchem a ubrouskem si otřel vousy.

„Třeba naši Animant,“ sykla na mě mamá a já jsem dělala, jako bych to neslyšela, protože mě tím chtěla jen popíchnout. Jenže otec

to slyšel moc dobře. Zhluboka se nadechl, náhlým nápadem se mu rozšířily oči a pak se obrátil na svého bratra.

„A proč vlastně ne?“ zeptal se a strýček Alfred se na něj pochybovačně podíval v očekávání, že si z něj otec dělá legraci.

Ale žádná legrace to nebyla. Nic v jeho obličejí nenasvědčovalo tomu, že by to otec nemyslel naprosto vážně, a ten nápad se mu navíc bezpochyby zamlouval. Na chvíli se mi zastavilo srdce, jak mě tím vylekal, a omylem jsem si kousla do zrníčka pepře, které se ukrylo v zelenině. Pusa se mi stáhla, ale snažila jsem se navenek zachovat chladnou tvář.

„Sice není študovaná, ale v knihách se každopádně vyzná,“ začal otec formulovat svůj nápad, avšak matka mu hned skočila do řeči.

„Ty ses snad zbláznil! Je to mladá dáma z vyšší společnosti a ty navrhuješ, aby šla pracovat?“ začala hartusit a rozhořčením jí zrudlo čelo. „To by byl skandál!“

„Ale nebyl, drahá,“ snažil se ji chlácholit otec. „Dostala by se ven a byla by nucena začít svoji chytrou hlavičku konečně taky používat.“

„Ale to by musela sama do Londýna,“ pokračovala matka a tentokrát ji přerušil strýček Alfred.

„Sama by přece nebyla, Charlotto,“ vyjádřil svůj nesouhlas a skepticky stáhl tvář. „Bydlela by u Lillian a u mě.“

Otec se na svého bratra udiveně podíval.

„Tobě se ten nápad zamlouvá?“ zeptal se a mně z toho začínala jít hlava kolem. To se vážně baví o tom, že mě pošlou do Londýna, abych tam pracovala v knihovně? A chci to vůbec?

Myšlenka, že budu trávit dny stupidní prací, místo abych pohodlně seděla ve svém křesle a četla si, se mi moc nezamlouvala. Ale kdyby to znamenalo, že půjdu do Londýna, naučím se něco nového a minimálně na nějakou dobu uniknu svatebním plánům své matky, zněl ten návrh docela lákavě.

„Tvoje dceruška je chytrá a hned tak někdo ji nezdolá. Byla by perfektní alternativou k mé dosavadní strategii. A kdyby z toho přece jen nic nebylo, tak bych tím toho přechytralého pana knihovníka alespoň trochu pozlobil,“ zašeptal strýček Alfred spiklenecky a otec se rozesmál.

„Zlobit tu nikdo nikoho nebude! A mě už vůbec ne!“ vmísila se jim okamžitě do řeči moje matka. „Zůstane tady! U svých společenských povinností. Není přece žádný pokusný králík, kterého můžete dotáhnout do Londýna a donutit ho k práci, jen abyste viděli, co se z toho vyvine!“

Sevřela ruce v pěst a já jsem jen čekala, až jimi praští do stolu jako licitátor v aukční síni svým kladívkem.

Poprvé, podruhé, potřetí. Prodáno. Animant Crumbová, prodána za tři tisíce liber ročně mladému muži s blondatým knírem a ošklivou vestou šeríkové barvy.

Zahnala jsem své nesmyslné myšlenky, ze kterých mi naskočila nepříjemná husí kůže, a položila jsem příbory na talíř. Zcela jistě zde nezůstanu sedět a čekat na to, až mě mamá natolik zdrtí, že se jednoho dne jejímu nátlaku poddám a vdám se za muže, kterého nechci, jen aby mi dala pokoj. Tahle představa se mi ani trochu nezamlouvala, a byla jsem dokonce připravená jít i pracovat, jen abych matce na nějakou dobu unikla.

„Nemusí to být na dlouho,“ prohlásil strýček Alfred a ušklíbl se nad tvrdohlavostí své švagrové. „Kdyby s tím člověkem vydržela měsíc, bude to ažaž.“

„To ne!“ vykřikla mamá a demonstrativně vstala ze židle, která s vrzáním zaškrábala po parketách. „Do Londýna nepojede! A to je moje poslední slovo!“

Kapitola druhá aneb Jak se moje staré křeslo stěhovalo do Londýna

Seděla jsem v kočáru do Londýna, svírala mezi prsty své rukavičce a hladila jejich hladkou kůži, abych sama sebe uklidnila. Kolem ubíhala krajina, žlutá strniště, barevné stromy, které už začínaly ztrácet listy. Venku se mi nabízela podívaná na nádhernou, pozdně podzimní krajinu, kterou jsem v tu chvíli bohužel nedokázala tak docela docenit.

Byla jsem na cestě do Londýna. Nemohla jsem tomu uvěřit. Moje matka byla proti, bědovala a láteřila, až si ji otec vzal stranou a potom s ní a se strýčkem Alfredem zmizel v salónu. Jenom maličkou chvíli jsem pak vydržela sedět na židli v jídelně, než jsem vyskočila a spěchala za nimi, abych mohla poslouchat za zavřenými dveřmi.

„Jen si představ, jaké možnosti by se jí tam mohly naskytnout. Kolik lidí tam potká,“ řekl otec a mamá mu skočila do řeči.

„Ale Charlesi,“ spustila plačtivě a mně bylo jasné, jaký pohled teď asi nasadila. Ten úpěnlivý, se sklopenou hlavou, ze kterého je otec vždycky naměkko. Ale jak se zdálo, tentokrát se obalamutit nenechal.

„Charlotto, společenské dýchánky londýnských rozměrů, možná dokonce plesy na královském dvoře. Mladí muži s hodnotami a dobrým jménem, inteligentní a se smyslem pro humor. Jeden měsíc, drahá, a půjde jí hlava kolem ze všech pozoruhodných obdivovatelů, mezi kterými se bude muset rozhodnout!“

Zděšeně jsem zalapala po dechu. To od mého otce skutečně vzešel takový návrh? Odkdy se v těchto záležitostech přiklání na matčinu stranu? Nevěděla jsem, zda být rozhořčená, nebo šokovaná.

Zdálo se, že i matce to vyrazilo dech, protože nevydala ani hlásku.

„Vždyť to nemusíte nikomu říkat. Budeme jednoduše tvrdit, že ji s sebou беру, aby dělala Lillian společnicí. Aby nebyla celý den sama, když budu mít v příštích týdnech tolik práce. Komu by to mělo připadat divné, když pojedete Animant na návštěvu ke strýčkovi do Londýna?“ nadhodil strýček Alfred. „A je tam taky Henry. Ten bude mít radost, až svou sestru uvidí.“

Slyšela jsem, jak si mamá vzdychla. A z jejího povzdechu bylo jasné, že se poddala, že nad ní papá a strýček Alfred vyhráli a že mi dovolí do Londýna odjet.

„Jeden měsíc!“ pronesla přísně. „A to jenom za předpokladu, že to jeden měsíc vydrží. O čemž silně pochybuju.“

Odlepila jsem ucho od dveří, ustoupila o pár kroků a opatrně se usadila na schodech. Protože teď bylo načase, abych si rozmyslela, co já vlastně chci. Chci jet do Londýna a stát se asistentkou nějakého pomateného knihovníka? Stačí mi vidina určité svobody k tomu, abych se vytrhla ze své každodenní rutiny a odjela do jiného města?

Společenské dýchánky mě jistojistě nezlákají a ani zmínka o množství bytostí, které se mnou budou konverzovat a které já pak budu muset nějak setřást, ve mně žádnou euforii nevyvolávala.

Ovšem představa, že bych odmítla a zůstala tady, mě zase bodala přímo do mé hrdosti. Matka prohlásila, že to měsíc nevydržím.

Považuje mě za naivní a nezkušenou, protože jsem se zatím nikdy nemusela realizovat a protože ve mně všichni stále vidí ubohé zranitelné dítě. Když odmítnu, dám jim za pravdu, a to by moje pýcha neunesla. Takže prostě musím souhlasit a užít si jízlivého výrazu obličeje své matky, která tajně doufá, že se rozhodnu proti Londýnu a pro její společnost. Jenže toho se nedočká.

Trvalo dva dny, než jsem si sbalila všechny věci a než se matka spokojila s výběrem mého šatníku. Strýček Alfred u nás zůstal a zabydlel se v pokoji pro hosty. Přes den byl ale po celou dobu s tátinkem na pochůzkách, takže se nenaskytla žádná příležitost, kdy bych se ho mohla vyptat na Londýn a na knihovnu.

Nad námi to zarachotilo a strýček Alfred se probрал z polospánku. „Co to bylo?“ ptal se rozespale a já jsem nervózně sevřela rty do úzké čárky.

„Nejspíš jen moje křeslo,“ odvětila jsem a strýček Alfred potřásl hlavou a poškrábal se ve vousích.

„Proč musíš tu starou věc táhnout s sebou?“ zabručel, ale koutky úst mu pohrával úsměv.

„Prostě ke mně patří. A navíc všichni moji předkové by určitě považovali za velkou ostudu, kdybych nebyla alespoň v něčem trochu výstřední,“ namítla jsem sebejistě a strýček Alfred se hlasitě zasmál.

„To máš teda pravdu, Ani! Jako vždy,“ zvolal a usmál se.

V rodině Crumbové už se zrodila celá řada výstředních osobností, ve srovnání s rodokmeny jiných rodin jich bylo vskutku nápadně mnoho. Moje prateta Rose měla zálibu v přehnaně velkých kloboucích, jeden bratranec ze třetího kolena se zase vyjímal talentem na vyprávění příběhů, aniž by kdy prozradil jejich konec, a můj dědeček vždycky tvrdil, že jeho vlastní matka byla námořním admirálem. Ve srovnání s nimi bylo úplně neškodné, že já cestuju s křeslem.

Po cestě jsme udělali dvě přestávky. První, abychom se naobědvali v jedné nádherné hospůdce, a druhou na čaj o páté. Strýček Alfred mi vyprávěl o své poslední cestě po Evropě, o Lillianině nadšení pro německý chléb a o tom, jaká mě v Londýně čeká báječná doba.

Ale ať jsem se snažila sebešikovněji stočit hovor na knihovnu, svoji novou práci či na onoho knihovníka s nevalným věhlasem, strýčkovi Alfredovi se z toho pokaždé podařilo nějak vyvléct, až jsem to po osmém pokusu vzdala. Očividně mi o tom nechtěl nic říct, což mě znervózňovalo a zároveň to budilo moji zvědavost. Ale slíbil, že se hned zítra ráno postará o to, aby se vše oficiálně zařídilo. A s tím jsem se musela spokojit. Prozatím.

Do Londýna jsme dorazili krátce po setmění a já jsem toho v temných ulicích, které byly jen sporadicky osvětlené lucernami, mnoho neviděla. Teprve když jsme dojeli do centra a přiblížili se k areálu univerzity, ulice se rozšířily a projasnily a já jsem mohla obdivovat temné vysoké domy, které byly namáčknuté jeden na druhý, jako by takto lépe snášely chlad.

V Londýně jsem samozřejmě nebyla poprvé, byl to však můj první pobyt bez rodičů, a přestože zdejší vzduch nebyl tak čerstvý jako u nás na venkově, voněl svobodou a nekonečným množstvím nových možností.

Zrovna když jsme celí rozlámaní vylézali z kočáru, přišla nás tetička Lillian přivítat ke dveřím. Jakmile mě spatřila, překvapeně se usmála.

„Animant!“ zvolala radostně, a sotva jsem zdolala tři schody k domovním dveřím a vešla k ní do teplé chodby, sevřela mě v náručí.

V Londýně bylo opravdu velmi chladno, až to v člověku budilo dojem, jako by tu zima byla už mnohem dál než u nás.

„Čím jsme si zasloužili takovou čest?“ zeptala se mě a kolem jejích úzkých očí se vytvořily drobné vrásky od smíchu. Přidržela si mě od sebe na délku paže a důkladně si mě prohlížela.

„Strýček Alfred mě chce na zkoušku zaměstnat jako asistentku vedoucího knihovny,“ odpověděla jsem bez obalu, načež se v jejích očích objevil nejprve záblesk překvapení a pak jiskra hněvu.

„To ji chceš předhodit tomu neurvalci?“ zvolala rozhořčeně, když vešel do dveří i její manžel, a dala své útlé ruce v bok.

„Nedělej si starosti, drahá. Naše malá Ani ho roztrhá na cimpr-campr,“ prohlásil strýček netečně, rozepnul si knoflíky kabátu a celý ten velký kus oblečení ze sebe svlékl.

„Tyyy...“, spustila tetička Lillian nazlobeně a se vztyčeným prstem, pak ale jen zakroutila hlavou a tiše si vzdychla. „Ach jo, tak pojď sem, ty můj dobrodruhu!“ Její hlas nabyl laskavého tónu a ona k němu přistoupila, aby se nechala obejmout jeho medvědími tlapami.

Ti dva byli velmi nesourodý pár, a přece jako stvoření jeden pro druhého. On byl vysoký a silný, ona malá a drobná. On měl tmavé vlasy a snědou pleť, kdežto ona svými světlounkými vlasy a pletí bílou jako mramor nabývala takřka andělského vzezření. Jenom jejich humor byl tentýž a to byl evidentně i důvod, proč si tak dobře rozuměli.

Rozepnula jsem si knoflíky u kabátu a podala ho tichému staršímu pánovi, který mi nastavil ruku, abych na ni mohla oděv odložit. Zdvořile jsem mu pokývla, on také pokývl a pak jsem svou pozornost zaměřila opět na svoji tetu.

„Jídlo je na stole, Alfrede,“ řekla právě a výmluvně nadzdvihla obočí. „A čeká na tebe jeden host, který trvá na tom, že si s tebou ještě dnes musí promluvit,“ dodala a v koutcích úst jí přitom pohrával úsměv.

„Host, aha,“ pronesl strýček a tetička Lillian ho laškovně štouchl do boku.

„Copak nejste hladoví?“ obrátila se teď tetička i na mě.

Teď, když jsme byli konečně na místě, na mě padla únava a pocítila jsem velký hlad. Mimoto bych dobré jídlo nikdy neodmítla.

Jídelna byla menší než naše. Vlastně tu byly všechny místnosti menší než u nás, což neplynulo ze strýčkovy nemajetnosti, nýbrž z nedostatku místa v londýnských ulicích.

Teta šla napřed, já jsem ji následovala a strýc prohodil ještě několik slov se svým sluhou, který se měl postarat o zavazadla. Měla jsem takový hlad, že jsem nepocítovala ani potřebu se před jídlem převléknout, a ani teta v tom očividně neshledávala žádný problém. U ní a u strýčka probíhalo vše o poznání nenuceněji než doma u mých rodičů. Kdyby existovala sebemenší naděje, že by zmíněnou návštěvou mohl být nějaký mladý a svobodný muž, hnala by mě mamá okamžitě po schodech nahoru a navlékla mě do nějakých roztomilých hadříků.

A mladý svobodný muž to skutečně byl. Znenadání jsem stanula proti páru světlehnědých medových očí a musela se mít ihned na pozoru, aby mě tetička svými širokými šaty nestrčila onomu muži rovnou do náručí. I tak jsem klopýtla a zachytila se o stoleček, abych zase získala rovnováhu.

„Promiňte,“ vykoktala jsem, aniž bych přijala ruku, kterou mi ochotně nastavil, aby mě v případě potřeby zachytil.

„To nic,“ odpověděl tichým, ale pevným hlasem a já na něj hleděla jako vyjukáný králík.

Muž přede mnou byl mladý, tak kolem pětadvaceti, a měl polodlouhé špinavě blond vlasy, které mu dodávaly smělé vzezření. Měl souměrné rysy obličeje, hranatou čelist a nápadné rty, aniž bych dokázala říct, čím mě vlastně upoutaly.

Strýčkovy těžké kroky po parketách mě vytrhly z pozorování cizince a vrátily zpět do reality. Dokázala jsem si v duchu udělat pro mě překvapivý závěrečný úsudek o vzhledu mého protějšku: Vypadal tak dobře, že na mě nemohl neudělat alespoň trochu dojem.

„Winstone!“ zvolal strýček, když mladého muže zahlédl, a široce se usmál. „Příteli, myslel jsem, že už jsi na půl cesty do Glasgow.“

I oslovený se usmál a udělal krok vpřed, aby strýčkovi potřásl rukou. „Teprve zítra ráno, Alfred. Proto si také dovoluji tu troufalost vyrušovat tě v takto pozdní hodinu.“

„Ale kdeže,“ odvětil strýček Alfred. Pak ho evidentně najednou zase napadlo, že stále ještě stojím namáčknutá vedle obou mužů u zdi.

„Jé, promiň,“ omluvil se mi a ustoupil trochu stranou, abych se svou sukni měla více místa na stání. „Ani, můžu vás představit? Tenhle mladý muž je Winston Boyle, nový právní poradce mého oddělení,“ představil mi pana Boyla, který zdvořile uklonil hlavu, s šibalským úsměvem v koutku úst. „Winstone, to je moje neteř Animant Crumbová. Vzal jsem ji s sebou do Londýna, aby si vyzkoušela místo asistentky vedoucího knihovny.“

Panu Boylovi při těchto slovech zmizel úsměv z tváře a překvapeně povytáhl obočí.

„Cože? V naší knihovně? U pana Reeda?“ ptal se udiveně a já jsem si pomalu začala připouštět, že bych si asi přece jen měla začít dělat starosti.

„To musí být nějaký vskutku hrozný člověk, že všichni reagují tak zděšeně, když se téma stočí na něj,“ pronesla jsem s lehkostí v hlase a něžně se usmála, abych nevyzradila své pocity. Kdybych celou věc nebrala s humorem, dostala bych nakonec možná skutečně strach, a já byla pevně rozhodnutá, že se tak snadno zastrašit nenechám. To by se matce líbilo, kdybych všechno hodila za hlavu a s prosíkem utíkala domů. Ale tuhle radost jí zaručeně neudělám.

„Není hrozný,“ pospíšil si pan Boyle, aby mě uklidnil, a když spatřil úsměv na mých rtech, vrátil se i ten jeho. „Jen to s ním... není jednoduché.“

Nadzvedla jsem jedno obočí, lehce naklonila hlavu a rozhodla se, že využiju příležitosti a vytáhnu z pohledného pana Boyla co nejvíce informací. Když už se nikdo jiný nemá k odpovědi na moje otázky, tak mi bude muset posloužit on.

„Tak se přece nejprve posaďte a pusťte se do jídla,“ přerušila te-
tička přívětivým hlasem moje myšlenky a rukou mi pokynula,
abych se usadila na její stranu stolu. „Bavit se můžete i při jídle.“

Usmála jsem se na ni, i když jsem si v duchu povzddechla, vyka-
sala jsem si sukně a protáhla se mezi strýčkem Alfredem a panem
Boylem, kteří mi ochotně uvolnili cestu.

Moje matka by mě určitě nikdy nepřerušila, když bych si zrovna
povídala s milým mladým mužem. Ale takový je život, na každé si-
tuaci člověk najde něco, na co by si mohl stěžovat.

Posadili jsme se, strýček Alfred pronesl modlitbu a korpulentní
paní se špičatým čepečkem přinesla mísu s polévkou, kterou nám
jednomu po druhém nalila do talíře. Jen jsem zvedla lžící, už jsem
znovu navázala na rozhovor s panem Boylem.

„Pane Boyle,“ pronesla jsem tichým hlasem, se vztyčenou hla-
vou, bradu jsem ale zároveň držela trochu schýlenou, přesně tak,
jak mi vždy vtoukala do hlavy moje matka, že se má mluvit s mla-
dým mužem. „Předpokládám správně, že znáte onoho pana Reeda
osobně?“ zeptala jsem se na rovinu a pan Boyle s plnou pusou při-
kývl.

„Předpokládáte správně, slečno Crumbová,“ odpověděl šarmant-
ně a na jeho neobvyklých rtech se objevil lehký šibalský úsměv.
„Strávil-li člověk v téhle knihovně tolik času co já, nelze se s tímto
pánem osobně nesetkat.“

Poposedla jsem si na okraj židle, abych mohla pozorněji poslou-
chat a podtrhla svůj zájem o toto téma.

„Strýček mě přemluvil, abych zkusila své štěstí v pracující třídě,
ale zatím mi zamlčel vše, co se mi v tomto ohledu zdá být důleži-
té. Budete mi muset odpustit, že dávám svoji zvědavost tak nepo-
krytě najevo,“ vysvětlila jsem a pan Boyle se zasmál nakažlivým
smíchem. Opřel se předloktími o okraj stolu a také se naklonil
směrem ke mně.

„Bude mi potěšením vám vaše dotazy zodpovědět, budu-li je schopen objasnit,“ ujistil mě spiklenecky a pak se podíval na strýce Alfreda, jako kdyby mu došlo, že se nesluší slibovat něco, co třeba nebude moct splnit. „Pokud to vašemu strýci bude po vůli,“ dodal kvapně a jeho hlas nabyl střízlivého tónu.

Strýček Alfred hlasitě povzdechl a strčil si do úst další lžici polévky, čímž svoji odpověď oddálil a mě tím ještě víc napnul.

„Jen mluvte,“ řekl nakonec. „Mně to přijde jedině vhod. Alespoň o tom člověku nebudu muset mluvit já. Nesvědčí to mému srdci,“ prohlásil, ale já jsem mu to tak docela nevěřila, protože usmívat se v tu chvíli začala i tetička Lillian, a měla dokonce co dělat, aby nevyprskla smíchy. Ale mohlo mi být úplně jedno, jaké důvody strýc Alfred ve skutečnosti má, pokud mi dovolil ukojit moji zvědavost jinak.

Medové oči pana Boyla se ke mně s očekáváním otočily a pro mě bylo těžké rozhodnout se v rychlosti, kterou z přehršle otázek bych chtěla položit jako první.

„Strýček mi naznačil, že pro pana Reeda není možné najít asistenta. Čím to podle vás může být?“ začala jsem hezky polehoučku a vzpomněla si, že jsem vlastně chtěla zahnat hlad. Ponořila jsem tedy svou lžici do horké polévky, která voněla po bramborách, kuřecím masu a různém koření.

„No, to jste narazila hned na jádro věci,“ řekl pan Boyle a jeho lžice se zastavila na půl cesty ve vzduchu, jak s pokrčeným čelem usilovně přemýšlel, co říct. „Řekl bych, že jsou na vině vysoké nároky, které na lidi klade a které nikdo není schopen splnit.“

„A jaké nároky to jsou?“ řekla jsem hned, jak si pan Boyle přiložil lžici k ústům.

„Nevyhrazuje si dostatek času, aby lidi správně zaučil. Má rád svůj klid, někdy odpoledne jednoduše zmizí, aniž by řekl, kam jde, a očekává, že bude člověk schopen zvládnout zadané úkoly, aniž by od něj dostal nějaký pokyn. Dovolím si tvrdit, že je špatný učitel,

který ale očekává dokonalost jako výsledek,“ rozvedl svoji myšlenku a pak si ještě na něco vzpomněl. „Ach!“ řekl a jeho ústa se stočila do nenápadného úsměvu. „A vůbec mu není po chuti, pokud svou práci neberete vážně. Člověk, pro kterého je důležitější zábava než práce, u něho nemá sebemenší šanci.“

To byla spousta vlastností, která poukazovala na velmi svérázného a upjatého muže, s nímž to nebudu mít jednoduché. Pokud dostanu příležitost zůstat dostatečně dlouho, abych se s tím vůbec mohla konfrontovat. Ze slov pana Boyla vyznívalo, že nastoupím do knihovny, udělám nějakou chybu a hned mě vyhodí.

Ještě nikdy jsem v žádné knihovně nepracovala. Co to říkám? Ještě vůbec nikdy jsem nepracovala! Nemám žádné vzdělání, nevystudovala jsem literární vědu a chybí mi zkušenosti v pozici asistentky vedoucího knihovny. Ale zase mám silné stránky, které by mi mohly být ku prospěchu. Vyznám se v knihovnách. Sice ne zrovna v téhle, ale už jsem jich viděla hodně a systém je ve všech podobný. Umím rychle číst, mám logiku v krvi a sklon k pečlivosti.

A hlavně jsem tvrdohlavá. Jestli to bude nutné, tak si na mě tenhle pan Reed vyláme zuby. A i kdyby se ukázalo, že je to jen vzdorovitá reakce dcerušky na slova její matky, stejně to nevzdám!

Toto rozhodnutí mi dodalo sílu a fouklo mi vítr do plachet, i když by mě slova pana Boyla měla spíš odradit.

„Odkud o tom zákazu zábavy víte?“ zeptala jsem se.

„To není zákaz, slečno Crumbová. Prostě se mu nelíbí, když někdo dává přednost plesům a společenským dýchánkům před prací a do práce ráno dorazí nevyspalý,“ objasnil mi a já se nedokázala ubránit dojmu, že si nejspíš myslí, že přesně takový člověk, který miluje plesy a ráno si rád pospí, bych mohla být já.

„A abych odpověděl na vaši otázku. Několik mých bližších známých se již do poroby tohoto muže dostalo a všichni z ní uprchli,“ řekl a rozesmál se, protože v tom shledával něco vtipného, ale já

nevěděla co. „Ovšem na obranu pana Reeda musím říct, že tito zmínění známí jsou líní budižkničemové a nic jiného si nezasloužili.“

Takže v tom spočíval onen vtip. Elegantně jsem se usmála, stejně jako pan Boyle. Myslela jsem si, že odpovědi na mé otázky mi leccos objasní. Ale ve skutečnosti jen vrhly na stěny nové stíny, které jsem si dokázala vyložit ještě méně než předchozí temnotu. Jednoduše jsem nebyla schopná udělat si ucelený obrázek, což ještě podnítilo moji zvědavost.

„Ale abych panu Reedovi s jeho nechvalnou pověstí nekřivdil, rád bych vám vyjmenoval i některé z jeho pozitivních vlastností,“ řekl pan Boyle takřka milosrdně a strýc Alfred se sarkasticky pousmál. Zdálo se, že má jiné mínění, a tak jsem si položila ruku před pusu, aby neviděl můj úsměv. Panu Boylovi to neuniklo a jeho oči se třpytily tak příjemným způsobem, až jsem si nedokázala vysvětlit, odkud pochází ona náklonnost, kterou vůči němu pociťuju, přestože ho téměř neznám. Možná to je jeho pohlednou tvář nebo jeho stylovým oblečením. Ale to měli před ním už i jiní a žádné takové pocity ve mně nezbudili. Sama sobě jsem se zasmála a připustila jsem, že to může být tím, že zatím neřekl nic, co by poukazovalo na nedostatek důvtipu.

Pan Boyle spolkl ještě jednu lžici polévky a dál rozváděl svůj pohled na věc.

„Pan Reed je nekonvenční a otevřený novým náhledům, pokud se na to díváme jako na pozitivní vlastnost. Prahne po vědomostech, téměř ke každému tématu má vlastní názor, nebo k němu zná alespoň nějakou knihu, na kterou vás může odkázat, a jeho smysl pro pokrok se mi vyloženě zamlouvá.“

Lehce jsem přikývla a mlčela, oddávala se vlastním myšlenkám a pokoušela se poskládat si o něm obrázek.

„Pomohl jsem vám trochu, slečno Crumbová?“ zeptal se pan Boyle zničehonic poněkud nejistě a já jsem opět upřela pohled jeho směrem a snažila se na rtech vykouzlit zpátky svůj úsměv.

„No samozřejmě, pane Boyle. Pomohl jste mi dokonce hodně. Ale musím přiznat, že z toho všeho nejsem moc moudrá.“

„Tak to si asi budete muset počkat, až se s ním setkáte osobně,“ zasmál se pan Boyle a v jeho hlase byla jakási naděje, která mě přesvědčila o tom, že to bude zajímavé setkání.

Po jídle se strýček Alfred a pan Boyle uchýlili do pracovny a probírali nějaké smlouvy. Víc se mi toho však zjistit nepodařilo, jelikož mě teta Lillian málem přistihla, jak poslouchám za dveřmi, a já jsem se s ní pak usadila v obývacím pokoji u krbu. Nechala si povyprávět o mých rodičích, o cestě a pak mi povídala o všech těch vzrušujících věcech, které se mnou chce v Londýně podniknout.

Nepřipomínala jsem jí, že zítra nastupuju do práce, a že tedy pravděpodobně nebudu mít tolik času na kdovíjaké podniky. Mís-to toho jsem se jen usmívala a poslouchala, jak mi s radostí líčí londýnské atrakce. A když se k nám znovu přidružili pánové, bylo už pozdě a dalo se očekávat, že nás pan Boyle brzy opustí.

„Jak dlouho se hodláte v Londýně zdržet, slečno Crumbová?“ zeptal se a mně imponovala míra pozornosti, kterou mi věnoval. Postavil se poblíž pohovky, na které jsem seděla, a pohled upíral na mě. Laškovně a vážně zároveň.

Nevěděla jsem, jak na to mám reagovat. Jeho pohledy mě mátly. Pomyslení, že chce svou otázkou dosáhnout toho, abychom se znovu viděli, ve mně totiž vyvolávalo příjemné pocity, a zároveň jsem z něj byla nesvá.

„To ještě nevím,“ odpověděla jsem neurčitě a myslela na to, že mamá trvala na tom, abych nezůstala déle než měsíc. Ale kdo to může předem tak přesně vědět? Strýček Alfred se usmíval pod vousy.

„Neboj, ještě ji uvidíš,“ pronesl svým bručivým hlasem, jehož podtón se mi vůbec nelíbil. Zněl tak kuplířsky. A teta Lillian nebyla o nic lepší.

„Za šest dní se koná večírek u Kentových,“ prohodila, vstala z protějšího křesla a usmála se na pana Boyla. On úsměv opětoval a pohledem se stále vracel ke mně. Zdálo se, že ode mě očekává něco jako potvrzení, které jsem mu však nemohla dát, protože jsem si jeho úmysly nedokázala tak docela vyložit.

„Animant nás tam zajisté doprovodí,“ slíbila tedy místo mě teička a také ona se na mě s očekáváním dívala. Nejistě jsem se rukou opřela o opěradlo pohovky a zvedla se na nohy. Když všichni v místnosti stáli, bylo nezdvořilé zůstat dál sedět.

Moje pocity byly stále ještě zmatené, ovšem část mé hlavy, která myslela čistě analyticky, zaznamenala, že ve slovech tety Lillian něco nesedí.

„Moment. Za šest dní? Neříkal strýček, že se chystáte na cestu do Glasgow? To je na světě nějaký kočár, který dojede za šest dní do Skotska a zase zpátky?“ vyhrkla jsem hlasitěji, než jsem zamýšlela, a pan Boyle se navzdory nezdvořilosti, kterou jsem tím projevila, rozesmál.

„Takový kočár není, slečno Crumbová, to máte pravdu. Ale vzducholodí to jde,“ odpověděl a jeho pohled se proměnil. Nechtěně jsem změnila téma a hned mi bylo lehčeji u srdce. Jako kdyby zmizel nepříjemný tlak, který na mě všichni přítomní vyvíjeli.

Když mi došla jeho odpověď, vykulila jsem oči. To bylo neuvěřitelné!

„Vzducholodí?“ zeptala jsem se udiveně a přistoupila k němu blíž. „Už jsem o ní četla, ale ještě nikdy jsem žádnou neviděla na vlastní oči.“

„A copak jste četla?“ zajímal se a do mě vjela euforie. Na to se mě ještě žádný muž v mém věku nikdy nezeptal.

„*Pojednání o létání* od Louise Sanderse a *Od stavby až po let* od bratrů Thillových,“ vychrlila jsem a pak mě napadla ještě třetí kniha, ve které byl rovněž detailní popis létání se vzducholodí, ale

kteřá nepatřila mezi knihy populárně-naučné. „A *Klášřinu cestu na Měsíc*,“ řekla jsem přesto a čekala, co na to pan Boyle. Doufala jsem, že toho na něj nebude moc. Jestli řádnou z těch knížek nezná, bude si připadat nevzdělaný. A poprvé v životě jsem nechtěla, aby si nějaký muž v mé přítomnosti připadal trapně.

„Pozoruhodná odborná literatura,“ poznamenal pan Boyle a šibalsky se usmál. „Předeřším ta poslední,“ zavtipkoval a já jsem rozladěně stáhla rty. Nesnáším, když si ze mě někdo utahuje kvůli knížkám, které jsem přečetla.

„Jak se vám líbil konec?“ zajímal se však pan Boyle a já jsem se rychle vzpamatovala. „Robert se rozhodne pro svoji Kláru a kvůli ní se vzdá létání. Romantická četba, jako stvořená pro mladé ženy, podle mého,“ poznamenal. Udiveně jsem zamžourala.

„Vy jste to četl?“ zeptala jsem se, i když to bylo jasné. Znal přece konec.

„Ano, četl. A co ten konec?“ zůstal u své otázky a já jsem potřásla hlavou. Dobře jsem si vzpomínala, jak jsem dočetla až do konce a pak zmateně i našťvaně třískla knihou o noční stolek.

„Musím vás zklamat. Mně ten konec připadal příšerný,“ řekla jsem a teď to byl pan Boyle, koho moje odpověď uvedla v údiv. „Žena, která od svého milého vyřazuje, aby se vzdal nejdůležitější věci ve svém životě, ho přece nemůže opravdově milovat!“ pronesla jsem rozhořčeně a viděla, jak teta Lillian vedle mě potlačuje úsměv.

„Skutečně neobvyklý názor od mladé ženy,“ prohlásil pan Boyle a já jsem přesně věděla, co má na mysli. Zнала jsem mladé dívky ze svého rodného městečka a všechny měly v hlavě jen hezké šaty, milostné dopisy, růže a jiné romantické bláboly.

„To říká jen proto, že netuší, co je to láska,“ prohlásila zničehonic tetička Lillian a její slova mě ranila, přestože jsem věděla, že to nemyslí zle.

„O lásce jsem četla,“ ohradila jsem se a snažila se přitom nepůsobit moc přísně.

„Drahoušku,“ obrátila se na mě teta Lillian a položila mi dobromyslně ruku na paži. „Někdy nestačí o něčem jen číst.“

Kapitola třetí aneb Jak jsem se zamilovala

Ráno bylo chladné, studený vzduch mi táhl pod sukně a zábly mě nohy, a to jsem na sobě měla dlouhé vlněné punčochy. Nebe bylo pod mrakem a zůstalo zatažené i poté, co vyšlo sluníčko.

Po ranní toaletě mi teta Lillian pomohla při oblékání, protože jsem byla strašně nervózní a nebyla s to si roztřesenými prsty zapnout knoflíčky. Oblékla jsem si jednoduchou bavlněnou halenku krémové barvy a tmavou kostkovanou sukni z těžké vlny. Obojí byly kousky, které se mojí matce ani trochu nezamlouvají. Podle jejího názoru jsou příliš fádni a bez života. Ale já si myslím, že se jenom bojí, že v nich budu vypadat příliš přísně, a vystraším tak mladé pány, kteří jsou u dam z venkovské šlechty zvyklí na papouščí nádheru.

Cítila jsem se ve svých šatech velmi dobře, mnohem lépe než v nějakých pevně sešněrovaných kanýrech, a měla jsem radost, když si mě tetička Lillian prohlédla a prohlásila, že s touto vizáží vypadám starší a zralejší. Pak mi sepnula vlasy do výšky a půjčila mi svoje drobné perlové náušnice.

Přestože jsem si připadala vhodně oblečená, měla jsem v duši neklid, bylo mi slabo od žaludku a srdce mi bušilo až v krku.

Strýček Alfred šel vedle mě, nabídl mi rámě, abych se do něj mohla zavěsit, a já jsem byla za tuto oporu vděčná. Dlážděná cesta vedla od strýčkova domu kousek podél silnice a pak zahýbala kovaným železným průchodem do parku, který už byl součástí univerzitního areálu. Strýček ukazoval na velké okázalé budovy z rezaového a tmavě šedého kamene, říkal mi, co ve které je, a mně údivem div nevypadly oči z důlků.

Už to bylo nějaký ten pátek, co jsem tu byla naposledy. Tenkrát jsem byla ponořená do *Olivera Twista* a po celou dobu našeho pobytu v Londýně jsem vyhlížela malé žebráčky. Ke knihovně jsme se tenkrát radši ani nepřiblížili, protože se rodiče obávali, že bych se jim tam ztratila a už by mě nikdy nenašli.

Park, přes který jsme procházeli, byl rozlehlý a protkaný dlážděnými cestami. Lemovaly je staré platany, kterým už opadalo téměř všechno listí. Univerzita byla zasazená do zeleně a tyčila se do zamračeného nebe. Její nádherně konstruované budovy s úzkými sloupy, věžičkami a typickým londýnským stříbrným cimbuřím měly stovky úzkých oken, velké dřevěné brány a všechny dohromady vyzařovaly auru tak mocnou, že jsem pociťovala úctu před všemi těmi vědomostmi, které se tu v univerzitním kampusu předávaly a o kterých jsem měla jen vágní představu.

Všude se hemžili mladí muži. Bylo ještě časně zrána, a přitom už byli všichni na cestě na ranní přednášky, do studentské menzy, kterou jsme minuli po pravé straně, či do studijních kroužků, které se setkávaly po celém kampusu a v okolních kavárnách.

Knihovna se nacházela uprostřed areálu a já jsem se s pokorou nadechla, když jsme vykročili směrem k hlavnímu vchodu. Předemnou se tyčila zdobná fasáda, skláněla se ke mně a já jsem si vedle ní připadala strašně malá.

Strach, který se mi dosud dařilo celkem úspěšně potlačovat, se mi s ranním chladem vplížil do útroby a s ním se tam vloudil i pocit, že na to nebudu stačit. Neměla jsem ani zdání, kolik je v této budově knih. Jak já se mohla domnívat, že mám být jen seběmenší poněti o literatuře tohoto světa?

Strýček Alfred mě poplácal po ruce, otcovsky se na mě usmál a pustil moji paži, aby otevřel těžké dveře. Zadržela jsem dech a snažila se dbát o svůj postoj: zvedla jsem hlavu, vypnula ramena a vstoupila do budovy.

Když za námi strýček zavřel dveře, rozhostilo se kolem mě ticho. Vítr, který šustil ve větvích stromů, krákání vran, klapot kočárů, to všechno zůstalo venku. Tady uvnitř byl takový klid, že by bylo slyšet i spadnout špendlík.

Mohutné kroky mého strýčka se rozléhaly vestibulem jako úde-ry kladivem a já rychle pospíchala za ním. Když jsem vzhledla vzhůru, srdce se mi zastavilo a mé oči nemohly uvěřit tomu, co vidí. Vestibul byl velký, vévodila mu přepážka ve tvaru písmene U z černohnědého dřeva, která stála ve středu vstupní haly a u které tiše pracovali dva mladí muži. V pozadí se otevíral kulatý sál, velký jako divadlo a zastřešený skleněnou kupolí. A i když nekonečná výzdoba z řezb a zlatých aplikací určitě stála za zhlédnutí, veškerou moji pozornost přitahovaly knihy. Podél celé stěny se táhly police tvarované tak, že v nich vznikaly výklenky, které oddělovaly jednotlivé tematické oblasti. Police byly tak vysoké, že na posledních pět nebo šest přihrádek se muselo lézt po vysokých žebřících.

Totéž se opakovalo nahoře na širokém ochozu, na který vedlo dvoje schodiště. Kniha za knihou, stránky, slova, ve vzduchu vůně papíru a prachu, a mně bylo v tu ránu jasné, že se do tohoto místa zamiluju. Vůbec jsem si nevšimla, že jsem pokročila kupředu, až jsem se málem srazila s jedním studentem, který na své místo poněkud nešikovně manévroval stoh knih.

„Promiňte,“ špitla jsem potichoučku, ale i tak to bylo příliš hlasité v tomto místě klidu a vědomostí.

Student jen pokývl a usadil se u jednoho z nespočetných stolů, které byly rozestaveny v kulatém sálu. Seděli tu i další lidé, sklonění nad tlustými sbírkami zákonů, lexikony, cizokrajnou literaturou, stavebními plány, a četli, zapisovali a učili se.

Kdybych byla mužem, už dávno bych sem zasedla, studovala a nasávala všechny ty informace. Tak jako můj bratr Henry. Jenže mužem nejsem. Na druhé straně Londýna sice nedávno vznikla malá univerzita pro ženy, ovšem studium u žen nepatří k nijak zvlášť pozitivně hodnoceným činnostem. Jak jsem se dočetla, jsou i nabízené studijní obory doposud jen velmi omezené a pro mě mezi nimi zatím není nic, co by mě oslovilo. Henry tvrdí, že univerzita pro ženy je ve srovnání s touto naprosto směšná a že uplyne ještě mnoho let, než se na tom něco změní.

Natáhla jsem krk, dívala se z jednoho studenta na druhého a pokoušela se mezi nimi najít svého bratra. Ale nebyl tu.

Strýček Alfred si vedle mě odkašlal a já sebou trhla. Úplně jsem na něj zapomněla, i na důvod naší návštěvy. Jakmile jsem uviděla knihy, ustoupilo do pozadí vlastně úplně všechno. Radostné chvíle v mém nitru zastřelo dokonce i strach z toho, co mě čeká.

„Á, tamhle je,“ pošeptal mi strýček Alfred a já jsem se podívala směrem, kterým letmo ukázal. Ale i bez tohoto gesta bych byla rychle přišla na to, že pán, který scházel ze schodů, nemůže být nikdo jiný než sám vedoucí knihovny.

Výrazně se odlišoval od sehnutých studentů, kterým se kouřilo z hlav. Byl nápadně velký, vzpřímeného držení těla a výrazně štíhlé postavy. Měl velmi tmavé vlasy, byl pečlivě oholený a nemohlo mu být víc než třicet, což vysvětlovalo, proč ho strýček označil za holobrádka. Na vysokou vedoucí funkci, kterou zastával, byl opravdu ještě velmi mladý.

Šel téměř neslyšně, a i když byl ponořený do nějaké knihy, scházel po širokém schodišti tak jistým krokem, jako by tu prošel už nesčetněkrát. Měl na sobě jednoduchý, tmavě hnědý oblek, který mu dobře padl. Na obličejí měl brýle, které se mu svezly až ke špičce nosu. Bylo těžké říct, jaký první dojem na mě vlastně udělal. Očekávala jsem někoho úplně jiného, a přesto se zdálo, že se sem naprosto hodí.

„Pane Reede,“ oslovil ho strýček Alfred, načež oslovený zdráhavě zvedl pohled od řádků knihy. Když spatřil mého strýce, nenápadně si povzdechl a stačil zastavit protočení panenek v pravý okamžik, kdy to ještě nebylo tak docela zjevné. Ale stejně jsem to viděla.

„Pane Crumbe. Takhle rychle jsem s vámi nepočítal,“ řekl a jeho hlas zněl zdvořile a překvapeně. Vůbec to nehrálo s nepatrnými výrazy v jeho tváři, které dohromady signalizovaly napětí a podrážděnost. Stejně jako u mého strýce, když v posledních dnech o panu Reedovi mluvil. Tito dva si museli jít v minulosti pěkně na nervy.

„Ne? To je zvláštní. A přitom se oba dva snažíme vyřešit stejný problém,“ opáčil vesele strýček, ale já jsem v tom zřetelně slyšela lehkou špetku ironie. „Dovolte, abych vám představil Animant Crumbovou, dceru mého bratra,“ pokračoval a položil mi ruku na záda, abych postoupila o krok dopředu. „Je to vynikající mladá dáma s důvtipem a smyslem pro humor. Je slušná, zdvořilá a asi neznám nikoho, kdo přečetl tolik knih jako ona. Myslím, že v tom se s ní nemůžete rovnat ani vy,“ vychvaloval mě strýček až do nebes a já jsem byla chvíli poněkud zmatená volbou jeho slov. Proč mu to vlastně všechno říká?

Pan Reed si sundal brýle z nosu, složil je a zahákl za nožičku do výstřihu své decentně vyšíváné vesty. Jeho pohled se skepticky přesunul ze strýčka směrem ke mně, protože ani jemu nebylo jasné, kam to celé spěje.

„A já jsem se rozhodl, že ji zaměstnám jako vaši novou asistentku,“ pronesl strýček Alfred poněkud moc nahlas na tento posvátný sál, načež několik studentů otočilo hlavy naším směrem. Ale strýček se tím evidentně natolik bavil, že mu to vůbec nevadilo. Jeho pohled plně spočíval na rysech pana Reeda, jehož normální barva obličeje se změnila nejprve na chorobně bledou a po pár vteřinách na vzteklou rudou.

„Prosím. Na slovíčko!“ vydechl zarputile, otočil se na podpatku a jako nějaký polní maršálek kráčel směrem ke schodům, ze kterých právě sešel. Jen co se pan knihovník otočil, objevil se na rtech strýčka Alfreda ďábelský úsměv a dlouhými kroky ho následoval.

Když pánové odešli, nevěděla jsem, kam se mám uchýlit já, tak jsem tam jen tak dál postávala. Byla jsem tu jako pěst na oko, vystavená pohledům studentů, kteří seděli kolem a dívali se na mě. Nebylo od těch dvou pánů vůbec hezké, že mě tu takhle nechali. Rázně jsem se rozhodla, vykasala si sukni a šla za nimi.

Když jsem došlápla na poslední schod, ještě jsem je zahlédla, jak mizí za dveřmi, které byly stranou od vrchního ochozu. Tady nahoře nikdo jiný nebyl, a když jsem šla těsně podél polic, studenti zezdola mě nemohli vidět. Popošla jsem tedy k zavřeným dveřím a se zatajeným dechem na ně přitiskla ucho.

„To snad nemyslíte vážně!“ slyšela jsem pana Reeda až příliš zřetelně a jeho hlas zněl opravdu rozzlobeně.

„Ale ano, myslím to naprosto vážně. Za posledních pár měsíců jste odmítl, znechutil nebo propustil dvacet čtyři asistentů. A co je moc, to je moc!“ prohlásil strýček Alfred stejně našťavaně a já jsem se musela přidržet za hranu jedné z polic, abych do korzetu dostala dostatek vzduchu a přitom mohla dál poslouchat za dveřmi.

„Je to žena, pane Crumbe. A nestudovaná k tomu. Co si myslíte, že bude náplní její práce? Vaření čaje?“ zvolal pan knihovník jízlivě a já jsem sebou v duchu trhla. Jeho slova se mě dotkla. Samozřejmě

mi bylo jasné, že nikdy nedosáhnu takového respektu, jaký by v mé pozici budil muž, ale když někdo hned od začátku tvrdil, že budu k ničemu jenom proto, že jsem žena, dohánělo mě to k zuřivosti.

„Je ctižádostivá a chytrá a bude zajisté schopná plnit úkoly, které jí svěříte,“ bránil mě strýček a jeho hlas už byl zase klidnější. „Navíc nemáte na výběr, pane Reede. Buď si ji tu minimálně na měsíc necháte, nebo vyrozumím finančního radu, aby tomu vašemu kurióznímu stroji již neposkytoval další finanční prostředky.“

Pan Reed se odmlčel a já jsem napětím zatajila dech. Strýček se ho právě pokoušel vydírat, a to se mi ani za mák nelíbilo. Na to jsem nebyla dostatečně bezohledná.

„Je to navíc moje neteř. Budete s ní tedy jednat ohleduplně,“ přisadil si strýček, což panu Reedovi evidentně pomohlo zase se vzpamatovat.

„No, dobrá. Jak myslíte. Ale když to bude pro slečnu příliš namáhavé, budu poslední, kdo jí bude bránit v odjezdu,“ zabručel, ale bylo mu stěží rozumět, protože jeho hlas zanikl v šustění papíru. „A to se nastěhuje i do pokoje v budově pro zaměstnance?“ zeptal se téměř výsměšným tónem a strýček Alfred pohrdavě vydechl.

„Samozřejmě nikoli. Nedělejte ze sebe hlupáka. Bude bydlet u mě a u mé ženy.“

„Pak je vše vyjasněné. Pěkný den přeji a doufám, že vás teď dlouho neuvídím,“ pronesl nevlídně pan Reed a já jsem zalapala do dechu nad jeho nezdvorností, přestože jeho hlas nabyl znovu příjemnějšího podtónu.

„Na shledanou, pane Reede. A nápodobně,“ opáčil nestydatě strýček. Rychle jsem ustoupila od dveří. Jako zkušený slídlil s letitou praxí jsem věděla, kdy se hovor chýlí ke konci.

Popošla jsem několika spěšnými kroky k balustrádě, abych působila nezúčastněně a získala trochu nadhled. Za mnou se prudce otevřely dveře a já uslyšela těžké kroky svého strýce. Když mi

položil ruku na rameno, otočila jsem se k němu a nasadila tázavý pohled, aby to vypadalo, že vůbec netuším, co bude následovat.

„Tak, formality jsme si vyjasnili,“ sdělil mi a na rtech se mu podařilo vykouzlit falešný úsměv. Opětovala jsem jeho úsměv a povzbudivě ho poplácala po paži.

„Takže můžu hned začít?“ zeptala jsem se odhodlaně a sklouzla pohledem ze strýčka na pana Reeda. Ten si mě ostře měřil přes hranu svých brýlí, které si během rozhovoru v kanceláři opět nasadil.

„Už to tak asi bude,“ odvětil a vypnul ramena. „Váš strýc má zajisté naspěch, aby se mohl věnovat jiným pracovním povinnostem,“ řekl zostra a koutkem oka se podíval po strýčku Alfredovi, „tak já vám ukážu, kde si můžete odložit kabát, a pak budete mít půl hodiny, abyste se seznámila se systémem. Bohužel jsem dnes totiž do svého pracovního rozvrhu nezahrnul zaučení asistenta, slečno Crumbová.“

Mluvil stále stejně chladným hlasem a já jsem nad ním v duchu potřásla hlavou. Pomalu jsem začínala chápat, proč ostatním připadá tak strašný. Byl skutečně značně nezdrovňilý a mistrně dokázal dát ostatním najevo, že jsou hloupí a zbyteční.

Strýček Alfred si hlasitě odfrkl a já se nadále usmívala, jako bych si očividného vyhazovu svého strýce ani opovržlivého postoje vůči mé přítomnosti ani nevšimla. Tím si jako dáma zachovám dekorum. Člověk se musí nad všechno povznést, nad urážky především.

„Sbohem, pane Reede,“ rozloučil se stroze strýc Alfred, vedl mě kousek podél zábradlí ochozu a pak se ke mně sklonil. „Ty to zvládneš, Ani. Jen to tomu záprdovi ukaž,“ špitl mi do ucha a já jsem se musela zasmát jeho výrazivu. I strýčkovi se vloudil úsměv do koutků úst. Pokývl mi, ještě jednou mi krátce stiskl ruku, která do té doby spočívala na jeho paži, a vykročil směrem ke schodům. Naposledy ke mně otočil svůj pohled, který byl na můj vkus příliš ustaraný, a pak zmizel.

Pan Reed už byl zase ponořený v knize, kterou předtím držel v ruce, a vzhlednul teprve tehdy, když jsem se postavila přímo před něj.

„Kabát,“ oslovila jsem ho co možná nejlvdněji a on dvakrát mrkl, jako kdyby už zapomněl, že tu jsem.

„Ale ovšem,“ odvětil a já si nebyla jistá, jak si mám vyložit výraz v jeho očích. Vedl mě ke dveřím vedle své kanceláře. Vstoupili jsme do úzké místnosti, v níž se nacházel malý, hrubě opracovaný stůl, dvě židle, celá řada harampádí, zpola zaplněná police, věšák a ještě jedny dveře, které vedly někam dozadu.

Bez vyzvání jsem si svlékla rukavice a odložila je na poličku, pak jsem si rozepnula knoflíky od kabátu a pověsila ho na měděný hák věšáku. Ani na chvíli jsem neočekávala, že by mi pan Reed při svlékání pomohl, a on se také ani nenabídl.

„Už jste v této knihovně někdy byla?“ zeptal se knihovník přímo a já jsem semkla rty.

„Nebyla,“ musela jsem s pravdou ven, což se mi vůbec nezamlouvalo. Znělo to, jako kdybych ještě nikdy nedržela knihu v ruce, a pohrdavý pohled, který na mě pan Reed vrhl, ve mně vzbudil hněv. „V téhle ne,“ dodala jsem, ale to ponechalo knihovníka chladným, pokud mě vůbec poslouchal.

„V tom případě navrhuju, abyste se trochu porozhlédla, než do děláte své povinnosti, a pak vás seznámím s polem vaší působnosti,“ promluvil, jako kdyby říkal dítěti, že bude vykonávat důležitou práci, když si uklidí svoje hrací kostky. Pak se prostě otočil ke dveřím, nechal mě bez dalšího slova stát a odešel zpátky do své kanceláře, jejíž dveře za sebou zavřel, jako kdyby na mě chtěl hned zase zapomenout.

Semkla jsem rty ještě pevněji, abych nad touto troufalostí nezačala křičet. Strýček Alfred mě tu zaměstnal na jeden měsíc. Jeden měsíc mi dávala i moje matka. Jeden měsíc, řekla jsem si. Jeden měsíc s tímhle člověkem. To se přece musí dát nějak zvládnout.

Kapitola čtvrtá aneb Jak jsem se naučila nenávidět pana Reeda

Rovně jako jsem své oblečení a nadále si namlouvala, že to není tak hrozné a že je moje hrdost silnější než pár neotesaných slov tohohle člověka. Pečlivě jsem si uhladila sukni, zkontrolovala si vlasy a narovнала brož na halence, kterou jsem měla přímo pod krční jamkou. Pak jsem se v duchu připravila a vyšla ze dveří zpátky na ochoz.

Dalo se po něm v kruhu obejít kolem dokola. Stěny byly zaplněny knihami do takové výše, až se mi z toho točila hlava. Což ale mohlo být i povznášejícím pocitem, který ve mně takové množství literatury vyvolávalo.

Naproti byly dveře a ty vedly na dlouhou chodbu, která byla také nacpaná policemi plnými knih a na jejíž konec jsem odsud ani nedohlédla. Šla jsem kolem dokola, pomalu a pozorně, a nasávala ticho i zdejší atmosféru. Spěšně jsem si zkoušela zapamatovat rozložení tematických okruhů, prohlížela si malé kovové štítky, které byly přibité na hřbetu každé knihy a na kterých byly vyraženy

zkratky oddělení, umístění a autora. Líbilo se mi, že mělo pořadí jednotlivých oddělení systém a bylo logicky řazené.

Stupovala jsem po druhých schodech zpět dolů a se zalíbením pozorovala, jak se mi při tom pohupuje moje úzká krinolína. Musela jsem konstatovat, že pan Reed není žádný přívětivý člověk. Ale jeho nevládnost ustoupila do pozadí, jakmile jsem ucítila tlukot svého srdce, které bylo naprosto uchvácené tímto místem.

Odjakživa jsem milovala knihovny. Ale knihovna v našem městčku byla ve srovnání s Královskou univerzitní knihovnou jen pouhým piknikovým altánkem. Ty nádherné sály byly pro mě jako stvořené a já byla ochotná zůstat tu navždy. I s tím nevládným knihovníkem.

Nasávala jsem dojmy okolo sebe: nakyslý štiplavý puch běleného papíru, vůni zatuchlých knih, čerstvého inkoustu, vyčiněné kůže, kování knih, prachu a starého i nového dřeva, a pozorovala světlo, které sem dopadalo obrovskou skleněnou kupolí a proměňovalo kulatý sál v třpytivý palác plný tajemných vědomostí.

I dole byly stěny plné knih a systém pokračoval dál. Vytáhla jsem z kapsy u sukně malý poznámkový blok a obyčejnou tužku a načrtla si rychlou skicu tematického rozdělení. V řazení se sice dala vysledovat jistá logika, ale stejně jsem si nebyla schopná všechno hned zapamatovat.

Vpravo i vlevo vedly vysoké dveře do širokých chodeb plných knih, které předtím unikly mé pozornosti. Tam jsem našla méně důležitá témata, všeobecnou literaturu a také nečekaně velké množství románů a sbírek poezie.

Police, schodiště, zábradlí i dřevem obložené stěny byly umělecky zdobené řezbami, zlatým vykládáním a sochami. Umělec se při tom sice držel jen několika motivů, ty se zde však opakovaly v nejrozumnějších variantách. Heraldická zvířata Velké Británie, lev a nosorožec, a k tomu celá řada lilíí.

Čas plynul, aniž bych si toho všimla. Právě jsem si ve stoje četla v knížce o Napoleonově vzestupu a pádu, když si vedle mě někdo zdrženlivě odkašlal. Ještě jsem dočetla řádek do konce a pak jsem pozvedla oči a vyděšeně sebou trhla. Nechtěně jsem knihu příliš hlasitě zaklapla, až se zvuk nepříjemně rozlehl celým sálem. Předemnou stál pan Reed s tázavě pozdviženým obočím a upíral na mě zrak přes obroučky svých brýlí.

„To nemáte hodinky, slečno Crumbová?“ zeptal se mě tak mírným hlasem, že mi bylo okamžitě jasné, že něco nehraje.

„Ne, pane Reede,“ odpověděla jsem zdráhavě a všimla si tvrdých tahů kolem jeho úst. Znovu mě uhodilo do očí, že nemá vousy, což bylo neobvyklé na muže v jeho mladém věku. Ale možná prostě jen nepřikládá žádnou váhu módním výstřelkům dnešní doby, čímž by si přinejmenším v mých očích získal určité sympatie.

„Uběhlo tři čtvrtě hodiny od doby, co jsem vás propustil. A já opravdu nemám čas hledat vás po celé budově,“ obořil se na mě a mírnost z jeho hlasu zmizela, stejně jako moje povznesená nálada.

Vždycky jsem se uměla ohánět slovy a dělat lidem proslavy. Ale na jeho nevlídná slova jsem jednoduše neuměla nijak chytře reagovat, aniž bych sama nebyla nezdvořilá. A to mě nadmíru rozčilovalo.

„Pojďte se mnou!“ pokynul mi přísně a já jsem ho následovala skrz regály zpátky do studovny. „Každá kniha má své místo,“ spustil. „K tomu jsou na knihách uvedeny signatury,“ vysvětloval, jako bych byla úplně hloupá, a já jsem ani nechtěla vědět, co musel dosud zaučovat za lidi, že teď považoval za nutné vysvětlovat mi takovou banalitu. Možná to však dělal jen proto, že jsem žena.

„Povinností asistenta vedoucího knihovny je tyhle věci vědět. Takhle knihovna musí být vaším druhým domovem a vy to celé musíte brát velmi vážně.“ Obrátil se tvář ke mně a sundal si brýle. „Ponevadž já to velmi vážně беру,“ přisadil si a jeho hlas dodával jeho slovům mnohem větší význam než dosud. Byl to intenzivní

moment, jak tam tak stál a díval se na mě. Zkoušel mi sdělit, že knihy jsou jeho největším bohatstvím a já to mám ctít. Tahle knihovna je pro něj opravdu velmi důležitá.

Potom opět odvrátil zrak a zastrčil si brýle za vestu stejně jako už jednou předtím.

„Budete muset vyřídit veškeré úkoly, ke kterým se sám nedostanu, a často toho bude víc, než si myslíte, že můžete zvládnout,“ vyličil mi mé vyhlídky, zatímco jsem se poslušně sunula za ním. „Očekávám vás ráno o půl osmé. Převezmete od poslíčka aktuální noviny a zaplatíte mu odměnu. Noviny pak musíte napnout do držáků a zavěsit tamhle vepředu na stojany.“ Ukázal do vestibulu, kde jsem viděla vysoký stojan s nespočtem novin. „Zastaralá vydání zanesete do archívu. Budete se starat o výpůjčky a vracení knih. Vracené exempláře je třeba předem roztrídít. Poškozené knihy budete střádat a po dosažení určitého počtu je zašlete knihvazači, aby je mohl zrestaurovat.“

Pan Reed mluvil stále rychleji. Bylo na něm vidět, že už to za posledních pár měsíců vyjmenovával často, a tak jsem si rychle vytáhla z kapsy bloček, abych si udělala poznámky. Jestli mu skutečně chci dokázat, že mě podceňuje, tak teď musím dávat obzvlášť dobrý pozor.

„Nové přírůstky zanesete do katalogu, opatříte je signaturou a zkontrolujete základní hesla pro vyhledávací stroj.“

To jsem si sice také zapsala, ale význam jeho slov jsem nepochopila. Co je to vyhledávací stroj?

„Mohu se vás na něco zeptat?“ přerušila jsem ho a nenechala se vyvést z míry, když se ke mně podrážděně obrátil. Jeho pohled padl na bloček a na tužku v mých rukou a mě napadlo, jestli bez brýlí vůbec něco vidí. Potřebuje je jen na čtení?

„Vy si děláte poznámky?“ vysoukal ze sebe překvapeně a já jsem přikývla, ale nevěděla jsem, jestli to měla být urážka, nebo pochvala.

„K mé otázce,“ připomněla jsem mu, když nepřestával zírat na moje ruce a stále zmateněji mrkal. „Ten vyhledávací stroj. Jak si ho mám představit? Je to opravdový stroj? Stojí tady v knihovně?“ Teď byla řada na mně, abych ho zahrnula otázkami, a vypadalo to, že jsem mu tím na chvíli vyrazila dech.

„Je to skutečný stroj, slečno Crumbová. A stojí v této budově. Abych byl přesný, je přesně vedle místnosti, ve které jste si odložila svůj kabát. Překvapuje mě, že jste si ho nevšimla,“ chytil zase svoji nit a zdrženlivě si odkašlal. „Ale na toto téma si promluvíme později. Zatím budete mít práce víc než dost.“

Jeho hlas nečekaně opět nabyl onoho strohého tónu a krátký okamžik lidskosti, který jsme sdíleli, minul rychleji, než jsem si ho stačila začít užívat. Pan Boyle měl pravdu. S tímhle člověkem to opravdu nebude jednoduché.

Vyšli jsme po schodech na ochoz, obešli ho kolem dokola a sešli zase dolů, pan Reed mi přitom zhruba vysvětloval agendu zdejší knihovny, a to tak vágně, že jsem si musela půlku domyslet sama. Můj seznam se neustále prodlužoval a mně začínalo být jasné, proč všichni ti mladí muži tak rychle hodili flintu do žita. Tohle se jednoduše nedá zvládnout. Tolik věcí za tak krátkou dobu a já se budu muset zatraceně snažit, jestli chci splnit svůj plán a dokázat mu, čeho jsem schopna.

Po nějaké době, která mi připadala jako několik hodin, a přitom to mohla být nanejvýš půlhodinka, mě vedoucí knihovny propustil se slovy, že se na něj mám obrátit, pokud budu mít ještě nějaké dotazy, a s jasným příkazem v jeho pohledu, abych se neopovažovala tuto nabídku využívat příliš často.

Nakonec odkráčel a v podpaží svíral poštu, kterou si vyzvedl dole u přepážky. Což bude další z mých budoucích úkolů. Dívala jsem se za ním, jak mizí ve své kanceláři, aniž by se jedinkrát otočil, a postávala jsem váhavě v sále.

Měla jsem zařídit gigantický počet věcí a všemi těmi úkoly jsem se cítila tak přemožená, že mě to dočista ochromilo. Do čeho jsem se to já jen pustila? Do čeho mě to strýček dostal? Určitě už litoval, že mě odevzdal do spárů pana Reeda. Jeho pohled a falešný úsměv ho prozradily. Co zprvu považoval jen za malý žert, se očividnou averzí pana Reeda značně zkomplikovalo, a strýčkovi teď určitě došlo, co své milované neteři vlastně učinil.

Ale teď už se nedalo couvnout. Alespoň ne, pokud jsem si chtěla zachovat svou čest. Kdybych to takhle rychle vzdala, pan Reed by si jen mnul ruce, zamumlal by: „Vždyť jsem to říkal!“ a na ženy by dál shlížel svrchu, jako by byla jeho úřednická zadnice něco lepšího.

Kromě toho to tu bylo jako v sedmém nebi, všude plno knížek, a já jsem jen musela najít příležitost, abych se do několika z nich ponořila.

Zneklidněná svou novou odpovědností jsem se kousala do spodního rtu, na což jsem si na veřejnosti jinak dávala pozor, a přitiskla si svůj poznámkový blok pevněji na prsa. Prostě se do toho pustím, využiju svou citlivost a inteligenci, abych dala svým povinnostem řád a strukturu, a pak to bude určitě hračka. Alespoň doufám.

Spěšně jsem se posadila k jednomu ze stolů a prohlédla si veškeré úkoly, které jsem měla plnit. Jejich utřídění nebylo těžké. Některé úkoly byly každodenní, jiné se vyskytly jen sporadicky. Vytvořila jsem si denní program, abych tomu všemu dala náležité pořadí. Důležité úkoly jsem zařadila před méně důležité a velké jsem rozdělila na vícero menších.

Když jsem byla hotová, cítila jsem se mnohem lépe, měla jsem první přehled o svých povinnostech a byla jsem připravená s nimi začít. Poznámkový blok jsem si zastrčila do kapsy u sukne a vydala se ke dvěma mladým mužům, které mi pan Reed představil a kteří pracovali za přepážkou. Jmenovali se Cody a Oscar a skepticky si mě měřili, když jsem k nim svižně zamířila.

„Dobrý den, pánové,“ pozdravila jsem je vlídně a v návalu čino-rodosti jsem se na ně dokonce usmála. „Jelikož se zdá, že pan Reed je velmi vytížen a já se mám ještě hodně co učit, ráda bych vás při práci chvíli sledovala. Bylo by to možné?“ otázala jsem se zdvořile a hleděla do dvou vykulených tváří. Na chvíli jsem měla pocit, jako kdyby mi ti dva nerozuměli.

„Ehm, jistě, slečno. Jak si přejete,“ odpověděl Oskar ledabyly a neohrabaně pokrčil rameny, přičemž pokukoval po Codym, jako by se chtěl ujistit, že to, co říká, je v pořádku.

I když byli oba řádně oblečení, nemohla jsem se zbavit dojmu, že nejspíš nepochází z bohatých rodin, a že se jim tím pádem zajisté nedostalo žádného obsáhlého školního vzdělání a tříbení charakteru. Možná to bylo stylem, jakým Oskar mluvil, nebo možná spíš Codyho vyhýbavým chováním, kvůli kterému působil jako zbitý pes. Nevěděla jsem, jak s tím mám nakládat, dál jsem se tedy nutila do úsměvu a vstoupila za přepážku, abych se na vše podívala zblízka.

Celá spodní část přepážky byla plná šuplíků popsaných podle abecedy. Přistoupil k nám mladý muž ve světle hnědé, bohatě vyšívané vestě. V podpaží nesl tři knihy, které následně položil před Codyho na přepážku.

„Pane Lassitere,“ oslovil ho Oscar, zatímco Cody ustrašeně sklopil zrak a otevřel šuplík s písmenem L. Za chvilinku vytáhl podlouhlý lístek z těžkého papíru a nechal si od Oscara nadiktovat názvy knih, které si chtěl pan Lassiter vypůjčit. Oscar otevřel každou z knih na zadních deskách, vyjmul odtamtud vložený lístek a natiskl na něj razítkem datum, do kdy je třeba knihu vrátit. Tenhle postup jsem znala a dělalo mi dobře, že se tahle knihovna od naší místní přece jen zas až tak neliší.

Pak padl pohled pana Lassitera na mě a jeho mírně netrpělivý nezájem, který projevoval vůči oběma mladým mužům, se změnil v překvapení.

„Kdopak je ta slečna?“ optal se, přičemž neoslovil nikoho konkrétního, jako kdyby tu otázku pokládal sám sobě. Jeho hlas byl příjemně jasný a zároveň natolik úlisný, že jsem neměla zájem, aby mě někdo tomuto muži představil, protože svědčil o aroganci a prohnanosti. Prohlížel si mě tak neskryvaně, že jsem se za jeho chování styděla. Nemohla jsem si pomoci, trucovitě jsem zvedla hlavu a vzdorovala jeho nestydatému pohledu.

„To je nová asistentka pana knihovníka,“ vysvětlil Oscar, který byl evidentně hovornějším z obou mladíků, a vrhl na mě výmluvný pohled, který obsahoval vše od nejistoty až po nevěřičnost, a prozrazoval mi, že nevěří, že zůstanu dlouho.

„Co? Opravdu?“ vypadlo pobaveně z pana Lassitera, jako kdyby to byl nějaký vtípek, a s námahou se snažil nezvedat hlas.

Na mě to začínalo být moc. Nejsem přece žádné zvíře v kleci. Ať si tenhle nabubřelec myslí, co chce. V duchu jsem nad ním zakroutila hlavou, svižným pohybem se odvrátila a vykročila zpoza přepážky. Prošla jsem kolem onoho muže, aniž bych se na něj podívala, a on mi ochotně uhnul z cesty.

„Neměla by si taková krásná žena raději hledat manžela, než se nechat komandovat tyranem, jako je pan Reed?“ zeptal se mě pobaveně a lesk v jeho očích mi prozradil, že si ze mě dělá legraci.

Hned mě napadla odpověď, že přece není žádný rozdíl v tom, jestli bude tyranem můj nadřízený, nebo můj choť, ale nevyslovila jsem ji.

„To je ale smutné,“ řekla jsem místo toho a počastovala ho soucivním výrazem. „Mluvíte staromódně jako moje matka.“ A tak jsem ho tam nechala stát.

V jednom z postranních křídel jsem objevila místnost, která byla nejspíš určená k mnoha mým úkolům, a zlobila jsem se, že se pan Reed neuráčil mě o její existenci informovat. Byla velká jako salón, s vysokými okny vedoucími do parku. Kolem stěn stály světlé